

Frigivelse af arealer på minivådområdekortet

**September
2018**

Fra 1. oktober til 15. november åbner Landbrugsstyrelsen for, at lodsejere og oplandskonsulenter kan anmode kommunerne om frigivelse af arealer til etablering af minivådområder. Frigivelsen gælder arealer, der tidligere har været lukket for ansøgninger om minivådområder, fordi de er klassificeret som opland til lavbund i ådal.

Læs mere her om baggrunden for kortet, og hvordan vi skal modtage de arealer, der ønskes frigivet på minivådområdekortet.

Om minivådområder

Minivådområder virker ved at afbryde dræn og lede drænvandet gennem et konstrueret vådområde, der omdanner nitrat til frit kvælstof. Et minivådområde dimensioneres, så det størrelsesmæssigt udgør 1 pct. af det tilhørende drænopland.

Etablering af minivådområder er en del af den kollektive indsats sammen med f.eks. store vådområder. Frigivelse af arealer klassificeret som opland til lavbund i ådal, kan dermed være hensigtsmæssig, hvis det på baggrund af en konkret vurdering af de lokale forhold ikke er oplagt at gennemføre et vådområdeprojekt, og minivådområder dermed i det pågældende område vil være et mere hensigtsmæssigt virkemiddel for at fremme den samlede kollektive indsats.

Forudsætningen for minivådområders effekt og omkostningseffektivitet er, at de placeres i kystvandoplande, hvor der er et indsatsbehov for kvælstofreduktion og hvor der er egnede arealer. Ved "egnede" forstås arealer med betydende afstrømning af lokalt dannet drænvand. Minivådområder er generelt ikke egnede til anvendelse på lavbund i ådale, idet ådalene ofte er udstrømningsområder for grundvand fra et større vandopland og her vil det ofte være en bedre idé at anlægge et stort vådområde. Arealerne er klassificeret på et kort, som vi kalder "Minivådområdekort, alle arealer", der er tilgængeligt i miljøgis: <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?pro-file=lbst>

Arealklasserne på kortet

Potentialekortet er lavet for at kortlægge, hvor der umiddelbart er størst potentiale for at etablere vådområder og hvor der er størst potentiale for at etablere minivådområder.

Kortet skal sikre, at der ikke etableres minivådområder i oplande, der afvander direkte til lavbund i ådalen, hvis der er potentiale for at gennemføre et vådområdeprojekt i stedet.

Kortet er opdelt i landskabstyper, hvor "lavbundsarealer i ådal" klassificeres som ikke-egne, mens arealer på "lavbundsflade" indgår i klassificeringen sammen med arealer på højbund.

Landbrugsarealer med over 12 % ler i underjorden antages at være egnede drænelandskaber til et minivådområde. Arealer med en lerprocent under 12 klassificeres som potentielt egnede, da der her skal foretages mere dybdegående undersøgelser af, om der er tale om lokalt dannet drænvand.

De egnede og potentielt egnede arealer er yderligere differentieret i arealer, der er opland til lavbund i ådal, og arealer der ikke er opland til lavbund i ådal. Dette sikrer, at der ikke etableres minivådområder i oplande, der afvander til lavbund i ådalen uden forudgående overvejelser om placering af store vådområder. Ved opland til lavbund i ådal bør der således indhentes information hos den lokale myndighed om evt. eksisterende vådområder eller potentialet for reetablering af vådområde i ådalen som alternativ til minivådområde. Arealer der er klassificeret som egnede eller potentielt egnede, men som samtidig er opland til lavbund i ådal, klassificeres i potentialekortet som "betinget egnede" og "betinget potentielt egnede". For arealer der klassificeres som betinget egnede eller betinget potentielt egnede, kan placering af et minivådområde blive et alternativ til reetablering af vådområde i ådale, hvor dette ikke er muligt.

Resultatet af dette er en overordnet kortlægning af arealer, der er egnede (grønne), betinget egnede (lysegrønne), potentielt egnede (gule), betinget potentielt egnede (lysegule), potentielt egnede og drænearealer (blå), betinget potentielt egnede og drænearealer (lyseblå), ikke egnede (lavbund i ådal, røde) samt ikke klassificeret (grå) til etablering af minivådområder.

Det er væsentligt at påpege, at der er tale om et GIS-baseret screeningsværktøj, og at usikkerheden på kortlægningen er bestemt af usikkerheden på de forskellige inputdata. I den forbindelse bør det understreges, at kendskab til lokale forhold i forbindelse med en detailundersøgelse generelt bør prioriteres over kortet.

Læs mere om kortlægningen i Aarhus Universitets redegørelse her (s. 14 "Kortlægning af potentielle områder til etablering af konstruerede minivådområder"):
http://pure.au.dk/portal/files/116512758/Besvarelse_Miniv_domr_deef-fekt_kg_N_pr_ha_miniv_domr_de_002.pdf

Hvilke arealer kan frigives?

Det er lodsejere eller oplandskonsulenten, der kan anmode kommunen om frigivelse af arealer. Både lodsejer, oplandskonsulent og kommune skal være opmærksom på, at det kun er arealer, der er klassificeret som **opland til lavbund i ådal**, der kan frigives til minivådområder, da selve lavbund i ådal (røde arealer) ikke er egnet areal til minivådområder. Det er derfor kun arealer markeret med farverne: Lysegrøn (betinget egnede), lysegul (betinget potentielt egnede) og lyseblå (betinget potentielt egnede og drænearealer), der kan frigives.

Kommunen skal huske at inddrage den lokale VOS i beslutningen om at frigive et areal på minivådområdekortet før indsendelsen af polygoner til frigivelse til Landbrugsstyrelsen. På denne måde sikres det, at der ikke etableres minivådområder på arealer, der afvander til et stort vådområde, hvor der er planlagt et stort vådområde eller hvor der vurderes at være et godt potentiale for et vådområde.

Følgende lokale forhold kan medtages i vurderingen af, om området kan frigives til minivådområder:

- Områderne udpeget som lavbund i ådal er små og uden sammenhæng til større, egnede projektområder for vådområdeprojekter.
- Områder udpeget som lavbund i ådal er isolerede lavninger i dyrkningsarealer uden forekomst af åbne vandløb.
- Områderne udpeget som lavbund i ådal omfatter bygninger eller infrastruktur.
- Områderne udpeget som lavbund i ådal har begrænset forekomst af vandløbsnære lavbundsarealer, hvor der vil kunne afskæres dræn med overrisling eller infiltration.
- Dræn eller grøfter er dybtliggende og kan vanskeligt hæves til terræn uden risiko for betydelige afvandingsmæssige konsekvenser.

Hvornår kan arealerne frigives?

Det er kommunerne, der indrapporterer arealer til Landbrugsstyrelsen. Landbrugsstyrelsen har åbent for indmeldelse af arealer fra 1. oktober til 15. november 2018. Vi opfordrer til, at arealangivelserne sendes ind så tidligt som muligt i processen, så vi har mulighed for at kvalitetssikre filerne inden de skal bruges til kortet. Indsendes filen den sidste uge af vinduet, kan vi ikke garantere, at polygonerne kommer med, hvis de er behæftet med fejl.

Hvordan skal jeg indmelde arealer til Landbrugsstyrelsen mellem den 1. oktober og 15. november?

Data om minivådområder kan ses på Landbrugsstyrelsens MiljøGIS her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=lbst>

For at hente data ind i eget system kan data findes på vores geoserver her:

<http://geodata.fvm.dk/geoserver/Minivaadomraader/wms?service=WMS&version=1.1.0&request=GetMap&layers=Minivaadomraader:minivaadomraade-kort2019&>

Her skal du klikke på laget "Minivådområdekort, alle arealer"

Høringssvar skal sendes til Landbrugsstyrelsens Kort & GIS kontor på KORTOG-GIS@lbst.dk med emnet "Høringssvar til Minivådområder". Hvis du ønsker at indsende ændringer, skal du fremsende én polygon ind for hvert område, der ønskes ændret. Landbrugsstyrelsen ser helst at der sendes én fil pr. kommune. Hvis der således er flere polygoner, der skal frigives, skal polygonerne sendes i samme fil. Vær opmærksom på, at det kun er lyseblå, lysegrønne og lysegule områder, der kan fremsendes ønsker til. Indeholder polygonet røde arealer, ændres status ikke for disse (se før og efter billeder på næste side).

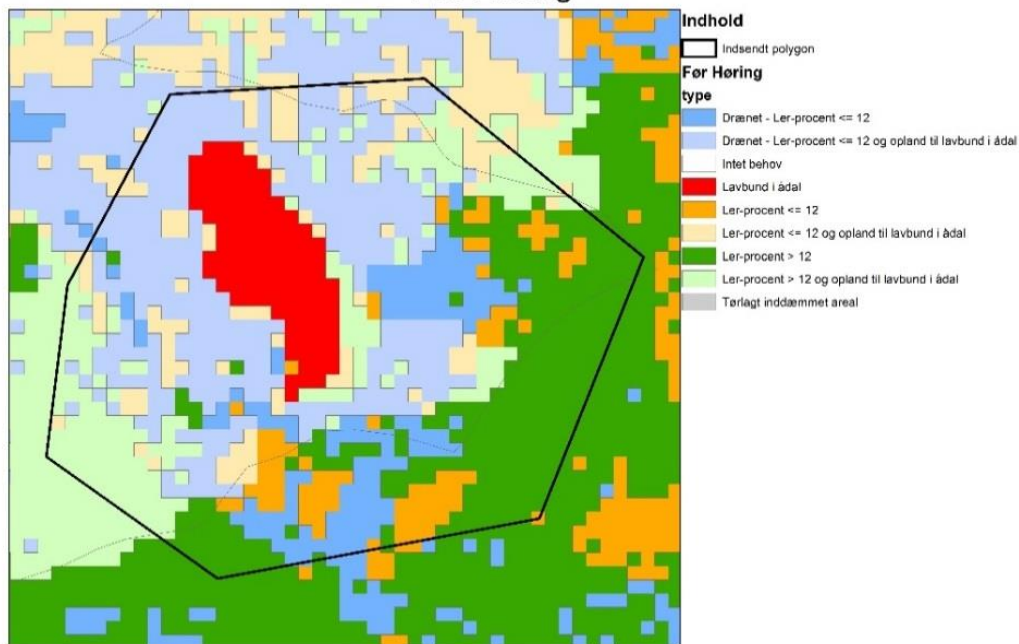
Når der indsendes en GIS-fil, betragtes dette som et høringssvar på, at reservede arealer inden for det indtegnede område vil kunne frigives til etablering af minivådområder. Det er ikke nødvendigt at supplere dette yderligere med et skriftligt svar.

Når høringsperioden er slut, udarbejdes en analyse, hvor de betinget egnede arealer ændres til egnede arealer, inden for det ønskede polygon. Styrelsen forholder sig ikke til, om hvor vidt den indsendte polygon er korrekt, og gennemfører dermed alle ændringer i den indsendte polygon og kun inden for polygonen.

Svaret skal sendes som en GIS-fil (enten shape- eller MapInfo-format) og det skal fremgå af filen hvilket koordinatsystem og projektion, det er tegnet i.

Før og efter billede som følge af indmeldelse af areal

Før Høring

Efter Høring

